

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

761. An provisus tempore provisionis laborans defectu, quem sperat brevi
pòst tempore se sublaturum, dum nemo se ei opponit, interim in foro
conscientiæ tutus esse possit, ita ut tituli revalidatione ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

M. c. 9. Sic etiam, si provisus ob crimen privationem ipso jure incurrit, & provisio ad alium spectaret, non posset Ordinarius, in crimen dispensando, titulum ejus validare cum prejudicio collatoris non consentientis. Argumento c. quamvis. de *script.* in 6. Laym. loc. cit. uti nec Episcopus, dum in beneficium tulit sententiam depositionis, no n potest dein eum restituere sine patroni consensu, utpote cui per dictam depositionem jus novae presentationis facienda acquisitum. Laym. loc. cit.

Quæstio 761. An igitur electus aliter ve provisus tempore provisionis laborans defectu, quem sperat brevi post tempore se sublaturum, dum nemo se ei opponit, interim in foro conscientia tutus esse possit, ita ut tali re validatione, aut dispensatione non egeat?

Respondet affirmativè Laym. ad c. cùm in cunctis de elect. ad §. inferiora. n. 14. adducit in specie exemplum laborantis tempore provisionis infamia facti, seu commissi criminis, quod se per vitam publicam emendationem brevi emendaturum sperat. Item constituti tempore provisionis in irregularitate, suspensione, excommunicatione minore, destituti legitimam statu, scientia requisita, dum sperat brevi se absolutionem à suspensione, dispensationem ab irregularitate, habiturum legitimam statutam, & sufficiente scientiam acquiriturum &c. citat pro his omnibus Innoc. in c. quod sicut. de elect. & c. cùm nostris. de concess. prob. Jo. Andr. in c. Capitulum. de *script.* Felin. in c. inquisitionis. de accusat. n. 6. Abb. in c. 1. de integr. refut. num. 19. & in c. quia plerique. de immunit. Eccles. nu. 31. Idem habet Laym. ad cap. grave. de probandis & disp. de Prelatis. q. 53. & 59. nimurum electum aut provisum, si defectum scientia aut improbitatis tollere possit ac velit, ipsique lis nulla moveatur, in conscientia tutum esse, aitque Laym. in c. cùm in cunctis. num. 15. hanc ipsam doctrinam desum ex generaliori principio seu regula, quam tradunt cit. AA. & insuper Nav. de alienat. rerum Eccles. n. 17. Sylv. v. alienatio. q. 13. Sa. v. contractus. Sanch. de matrim. l. 8. d. 7. n. 12. nimurum, si in electione aut provisione beneficii, alienatione rei Ecclesiastica, similiue actu defit solennitas aliudve requisitum, licet id secundum jus positivum cenfatur esse substantiale, si tamen observata sint ea, quæ spectato jure naturali necessaria sunt, electus, provisus, contrahens (modo nulla injuria intervererit) tutus esse possit in conscientia, donec electio, collatio, alienatio, similisve actus ab eo, qui potestate habet, rescindatur; quod ipsum jura non raro significant, dum electionem v.g. quæ ipso jure infirma est, dicunt à judice irritandam, adeòq; judicis sententia, saltem declaratoriā, opus esse, ut electus vel provisus abscedere cogatur, juxta c. cùm dilectus. de consuet. c. 1. de postul. c. scriptum. de elect. c. ult. de Clerico excommunicato, subdit tamen Laym. n. 16. hanc doctrinā non ita accipiendam, ac si universalis sit, five quod Magistratus, cum Ecclesiastico, tum seculari defit protestas, latâ lege ob publicam utilitatem, electionem, collationem, contra dictum aliumve actum, qui jure naturali præcisè spectato subfisteret, ita penitus ab initio infirmandi, ut ne in conscientia quidem foro aliquis ex eo effectus sequatur; sed ita accipiendam distam doctrinam, ut in dubio, & nisi

lex aliud exprimat, vel ex natura contractus alterius actus necessariò aliud sequatur, presumendum non sit, talem esse humanarum constitutionum rigorem, referente seipsum *Theol. moral.* l. 1. tr. 4. c. 16. n. 6. & 9. Porro exempla aliqua sunt sequentia, in quibus lege Ecclesiastica ita infirmata est provisio beneficii, ut provisus nullum omnino jus in eo acquirat, ideoque illud retinere nequeat, sed dimittere obligatus sit in conscientia, nisi dispensationem, titulique revalidationem obtinebit; quin & si ita invalidè provisus in propria persona illud administret, incurrat vitium intrusionis, per quod de novo inhabilis redditur ad idem beneficium obtinendum juxta ea, qua dixerat *Theol. moral.* loc. cit. c. 15. n. 3. Primò si quis provisus fuerit constitutus in excommunicatione majore, c. postulatis. de Cleric. excommunicato. Suar. de cens. d. 13. rot. f. 1. idque locum habere, et si excommunicato occulta sit, aut probabiliter ignota excommunicatione, ait Laym. citans Suar. ubi ante. n. 3. Abb. in cap. postulatis. contra Felin. & Navar. Secundò si provisus sit ab electoribus vel collatore suspensus, vel excommunicatis denunciatis, seu non toleratis. Tertiò, si postularus, electus, confirmatus, provisus est interveniente simoniā, juxta Extrav. 2. de simon. inter communales. Quartò, si provisus infamia juris. vide de his dicta pluribus suis locis.

Quæstio 762. An, si beneficium confatur aliis à designatis, teneat collatio?

Respondeo: si ob favorem ipsorum designatorum sit facta talis designatio (uti cenfetur facta, quoties consanguinei fundatoris, vel oriundis ex certo loco beneficia designantur, tenet collatio, dum aliquis ex designatis non contradicit; non sicut ac collatio beneficii jurispatronatus facta sperto patrono, dum patronus non contradicit; quia sicut rescinditur hac collatio solum ob prejudicium patroni, ita illa solum ob prejudicium designatorum. Castrop. de benef. d. 4. p. 9. n. 4. citans Cenedo ad decret. collect. 89. Gutt. l. 2. qq can. c. 11. num. 37. Garc. p. 7. c. 11. à num. 1. Si vero designatio facta non ob favorem designatorum, sed ob Ecclesia & beneficii respectum; dum nimurum certo generi personarum, seu habentibus certas qualitates designantur beneficia, ut melius Ecclesia provideatur, & beneficii obligationibus satisfiat, præterit tali persona habente talem qualitatem, collatio facta alteri non habenti talem qualitatem, est nulla, licet nullus alius habens requisitam qualitatem illud petat sibi conferri; quia Ecclesia, utpote in cuius favorem talis qualitas requisita, cùm sit semper invita, ideoque ad cuiusvis, etiam non qualificati, petitionem collatio talis declarari potest nulla. Castrop. ibid. citans Garc. ubi ante, à num. 11. Intelligenda ramen hoc sunt, dum persona sic qualificata reperiuntur, quæ ad talia beneficia aspirent; unde si contingat, nullum adesse taliter qualificatum, alteri, modò is alias sit habilis, potest de tali beneficio provideri. Corrad. pr. benef. l. 2. c. 10. n. 67. citans Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. a. 24. nu. 20. Sic etiam, dum beneficium conferri debet certa persona, vel certo personarum generi, subintelligitur, si illa sit idonea, non alias. Corrad. loc. cit. num. 68. Item, si quidem adhuc habentes requisitas qualitates, & non petant, vel renuant beneficium; dispositio enim illa intelligi debet; si adhuc qualificatus, qui petat seu velit provideri. Corrad. n. 69. citans Rebuff. super concord. rubr. de collatione. §. ult.